II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION ASETUS (EU) 2022/2246,

annettu 15 päivänä marraskuuta 2022,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteen VIII ja IX muuttamisesta elävien hirvieläinten CWD-taudin (hirvieläinten näivetystaudin) osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001 ([1]) ja erityisesti sen 23 a artiklan j ja m alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksessa (EY) N:o 999/2001 vahvistetaan tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevat säännöt unionissa. Sitä sovelletaan elävien eläinten ja eläinperäisten tuotteiden tuotantoon ja markkinoille saattamiseen sekä tietyissä erityistapauksissa niiden vientiin. Asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteessä VIII vahvistetaan unionin sisäistä kauppaa koskevat säännöt, ja mainitun asetuksen liitteessä IX vahvistetaan unioniin suuntautuvaa tuontia koskevat säännöt. Siinä säädetään myös muun muassa suojatoimenpiteiden hyväksymisestä mahdollisesti ilmenevien TSE-tapausten yhteydessä.

(2) CWD-tauti (hirvieläinten näivetystauti) on hirvieläinten tarttuva spongiforminen enkefalopatia, joka on tartuntatauti ja voi siten aiheuttaa häiriöitä unionin sisäiselle kaupalle, unioniin suutautuvalle tuonnille sekä viennille kolmansiin maihin.

(3) Norja ilmoitti 1 päivänä huhtikuuta 2016 komissiolle ensimmäisestä CWD-tapauksesta alueellaan luonnonvaraisessa porossa. Kyseessä oli ensimmäinen kerta, kun CWD-tautia havaittiin Euroopassa, ja ensimmäinen luonnonvaraisissa poroissa todettu tapaus koko maailmassa. Tästä ensimmäisestä tapauksesta lokakuuhun 2021 Norja vahvisti vuosittain vähintään yhden tapauksen, yhteensä 31 tapausta: 20 luonnonvaraisissa poroissa, 2 saksanhirvissä ja 9 hirvissä.

(4) Norja hyväksyi 11 päivänä heinäkuuta 2016 toimenpiteen elävien hirvieläinten viennin kieltämiseksi Norjasta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiettyjä poikkeuksia.

(5) Koska CWD-tauti on tarttuva tauti, on olemassa riski, että tauti saattaa levitä muihin hirvieläinpopulaatioihin sekä muille alueille unionissa ja Euroopan vapaakauppaliiton maissa. Tästä syystä annettiin komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2016/1918 ([2]). Sillä kiellettiin elävien hirvieläinten siirtäminen Norjasta unioniin ja säädettiin tietyistä poikkeuksista.

([1]) EYVL L 147, 31.5.2001, s. 1.

([2]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2016/1918, annettu 28 päivänä lokakuuta 2016, tietyistä CWD-tautiin liittyvistä suojatoimenpiteistä (EUVL L 296, 1.11.2016, s. 21).

(6) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen, jäljempänä 'EFSA', hyväksyi 2 päivänä joulukuuta 2016 hirvieläinten CWD-tautia koskevan tieteellisen lausunnon ([3]), jäljempänä 'EFSAn vuoden 2016 lausunto'. CWD-taudin esiintyvyyden ja maantieteellisen levinneisyyden havaitsemiseksi ja arvioimiseksi kyseisessä lausunnossa suositeltiin hirvieläinten CWD-tautia koskevan kolmivuotisen seurantaohjelman täytäntöön panemista Islannissa, Latviassa, Liettuassa, Norjassa, Puolassa, Ruotsissa, Suomessa ja Virossa, eli niissä jäsenvaltioissa ja EFTA-maissa, joissa on poro- ja/tai hirvipopulaatio. EFSAn vuoden 2016 lausunnossa todettiin myös, että CWD-tauti todennäköisimmin kulkeutui ja levisi elävien hirvieläinten siirtojen välityksellä ja että hirvieläinten luontaisten virtsahoukutinhajusteiden käyttö lisäsi CWD-taudin kulkeutumisen todennäköisyyttä. Sen vuoksi lausunnossa suositeltiin elävien hirvieläinten siirtojen minimointia ja hirvieläinten virtsahoukutinhajusteiden käytön lopettamista.

(7) EFSAn vuoden 2016 lausunnon hyväksymisen jälkeen komission asetuksella (EU) 2017/1972 ([4]) muutettiin asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitettä III, jotta voitiin soveltaa hirvieläinten CWD-taudin kolmivuotista seurantaohjelmaa, ja komission täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2017/2181 ([5]) jatketiin täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2016/1918 voimassaoloa vuoden 2020 loppuun, jotta suojatoimenpiteitä voitiin soveltaa kyseisen kolmivuotisen seurantaohjelman loppuun saakka. Täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2017/2181 myös lisättiin suojatoimenpiteisiin hirvieläinten virtsahoukutinhajusteita koskevia kieltoja ja rajoituksia.

(8) Suomi havaitsi unionin ensimmäisen CWD-tapauksen vuonna 2018 ja vielä toisen tapauksen marraskuussa 2020. Ruotsi havaitsi kolme CWD-tapausta vuonna 2019 ja vielä yhden syyskuussa 2020. Kaikki Suomessa ja Ruotsissa havaitut CWD-tautitapaukset todettiin luonnonvaraisissa hirvissä ja vahvistettiin hirvieläinten CWD-taudin kolmivuotisen seurantaohjelman yhteydessä.

(9) EFSA julkaisi 11 päivänä marraskuuta 2019 tieteellisen lausunnon "Update on chronic wastiting disease (CWD) III" ([6]), jäljempänä 'EFSAn vuoden 2019 lausunto', joka sisälsi useita suosituksia komissiolle, muun muassa riskitekijöistä, jotka voivat helpottaa CWD-taudin leviämistä unionissa.

(10) Kun otetaan huomioon uusien CWD-tapausten havaitseminen Norjassa, Suomessa ja Ruotsissa ja se, ettei seurantaohjelman tulosten tieteellistä arviointia ole vielä saatavilla, sekä se, että EFSAn vuoden 2019 lausunnon suosituksien tarkastelemiseen tarvitaan lisäaikaa, täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2016/1918 soveltamisaikaa jatkettiin uudelleen komission täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2020/2167 ([7]) 31 päivään joulukuuta 2022 saakka, jotta uusimmat Suomessa ja Ruotsissa vahvistetut CWD-tapaukset voidaan ottaa huomioon.

(11) Kun otetaan huomioon, että täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2016/1918 suojatoimenpiteitä on sovellettu vuodesta 2016 lähtien ja että CWD-taudin hävittäminen ei taudin viimeisimmän epidemiologisen tilanteen perusteella näytä olevan mahdollista lähitulevaisuudessa ja että asetuksen (EY) N:o 999/2001 4 artiklaan perustuvien suojatoimenpiteiden soveltamisen jatkaminen edelleen ei olisi oikeudellisesti tarkoituksenmukaista sekä se, että toimenpiteitä olisi kuitenkin sovellettava edelleen, jotta voidaan jatkossakin estää CWD-taudin laajempi leviäminen unionissa ja EFTA-maissa, asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteitä VIII ja IX olisi muutettava siten, että niihin sisällytetään täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2016/1918 tällä hetkellä vahvistetut toimenpiteet mukautettuna tarvittaessa niin, että Suomessa ja Ruotsissa vahvistetut CWD-tapaukset otetaan huomioon.

([3]) EFSA Journal 2017; 15(1):4667.

([4]) Komission asetus (EU) 2017/1972, annettu 30 päivänä lokakuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteiden I ja III muuttamisesta hirvieläimillä esiintyvää CWD-tautia Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Ruotsissa, Suomessa ja Virossa koskevan seurantaohjelman osalta sekä komission päätöksen 2007/182/EY kumoamisesta (EUVL L 281, 31.10.2017, s. 14).

([5]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/2181, annettu 21 päivänä marraskuuta 2017, täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2016/1918 muuttamisesta tiettyjen CWD-tautiin liittyvien suojatoimenpiteiden osalta (EUVL L 307, 23.11.2017, s. 58).

([6]) EFSA Journal 2019;17(11)5863.

([7]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/2167, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, tietyistä CWD-tautiin liittyvistä suojatoimenpiteistä annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2016/1918 muuttamisesta sen soveltamisajan pidentämiseksi (EUVL L 431, 21.12.2020, s. 70).

(12) EFSAn vuosien 2016 ja 2019 lausuntojen päätelmien perusteella on näin ollen tarpeen pitää voimassa kielto siirtää eläviä hirvieläimiä Norjasta unioniin. Käytännön syistä kyseistä kieltoa olisi edelleen sovellettava eläviin hirvieläimiin, jotka siirtyvät ihmisen toiminnan yhteydessä, mutta ei luonnonvaraisten hirvieläinten liikkumiseen Norjan rajan yli ilman ihmisen puuttumista asiaan. Kieltoon olisi säädettävä tietyistä poikkeuksista mahdollistamaan tietyt elävien hirvieläinten siirrot Norjasta unioniin, kuten puolikesyjen porojen rajat ylittävä kausittainen laiduntaminen ja puolikesyjen porojen siirrot käytettäväksi kulttuuri- tai urheilutapahtumissa Ruotsissa. Koska tällaisten poikkeusten piiriin kuuluviin siirtoihin liittyy eläinten terveyteen kohdistuva riski erityisesti siltä osin kuin on kyse ympäristön saastumisesta CWD-taudin prioneilla määräalueilla, tällaiset siirrot olisi rajattava määritettyihin alueisiin Ruotsissa ja Suomessa, ja elävien hirvieläinten siirrot kyseisiltä alueilta olisi kiellettävä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiettyjä poikkeuksia.

(13) Kun otetaan huomioon, että CWD-tautia on nyt vahvistettu esiintyvän kahdessa jäsenvaltiossa, sekä sen perusteella, mitä EFSAn vuosien 2016 ja 2019 lausunnoissa esitetyissä päätelmissä todetaan riskitekijöistä, jotka saattavat edistää CWD-taudin leviämistä unionissa, on tarpeen säätää kiellosta siirtää eläviä hirvieläimiä muualle unioniin jäsenvaltiosta, jossa kyseistä tautia esiintyy. Käytännön syistä kyseistä kieltoa olisi sovellettava eläviin hirvieläimiin, jotka siirtyvät ihmisen toiminnan yhteydessä, mutta ei luonnonvaraisten hirvieläinten liikkumiseen ilman ihmisen puuttumista asiaan. Kieltoon olisi säädettävä tietyistä poikkeuksista mahdollistamaan tietyt elävien hirvieläinten siirrot jäsenvaltioista, joissa CWD-tautia esiintyy, kuten varmistamaan hirvieläinten arvokkaiden geenivarojen turvallinen saatavuus ja hyödyntäminen asianomaisten jäsenvaltioiden välillä.

(14) Kielto tuoda hirvieläimistä johdettuja virtsahoukutinhajusteita unioniin ja kielto siirtää Norjasta peräisin olevista hirvieläimistä saatuja virtsahoukutinhajusteita olisi pidettävä voimassa. Lisäksi olisi kiellettävä sellaisten hirvieläinten virtsahoukutinhajusteiden siirtäminen, jotka on johdettu hirvieläimistä, jotka ovat peräisin jäsenvaltioista, joissa on vahvistettu CWD-tapauksia.

(15) Asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteitä VIII ja IX olisi sen vuoksi muutettava.

(16) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat pysyvän kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteet VIII ja IX tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä marraskuuta 2022.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteet VIII ja IX seuraavasti:

1) Muutetaan liite VIII seuraavasti:

a) Muutetaan A luku seuraavasti:

i) Kumotaan B jakso;

ii) Lisätään C jakso seuraavasti:

"C JAKSO

Hirvieläimiin sovellettavat edellytykset

1. CWD-tautia koskeva luettelo jäsenvaltioista ja niiden alueista

1.1 Jäsenvaltiot, joissa on vahvistettu CWD-tapauksia:

a) Suomi

b) Ruotsi

1.2 Suomen ja Ruotsin alueet, joilla on määritelty CWD-taudin riski, joka liittyy elävien puolikesyjen porojen perinteiseen rajat ylittävään siirtämiseen Norjaan ja Norjasta:

a) Suomessa: Norjan ja Suomen välisen rajan ja Norjan ja Suomen välisen poroaidan välillä sijaitseva alue;

b) Ruotsissa:

— Norrbottenin lääni,

— Västerbottenin lääni,

— Jämtlandin lääni,

— Västernorrlandin lääni,

— Älvdalenin kunta Taalainmaan läänissä,

— Nordanstigin, Hudiksvallin ja Söderhamnin kunnat Gävleborgin läänissä.

2. Elävien hirvieläinten siirtäminen Norjasta unioniin

2.1 Elävien hirvieläinten siirtäminen Norjasta unioniin on kiellettyä.

2.2 Poiketen siitä, mitä 2.1 alakohdassa säädetään, seuraavat elävien hirvieläinten siirrot ovat sallittuja:

a) elävien puolikesyjen porojen siirtäminen kausittaista laiduntamista varten Norjasta 1.2 alakohdan b alakohdassa luetelluille Ruotsin alueille edellyttäen, että Ruotsin toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille;

b) elävien puolikesyjen porojen palauttaminen kausiluonteisen laiduntamisen jälkeen Norjasta 1.2 alakohdan b alakohdassa luetelluille Ruotsin alueille edellyttäen, että Ruotsin toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille;

c) elävien puolikesyjen porojen siirtäminen kausittaista laiduntamista varten Norjasta 1.2 alakohdan a alakohdassa luetelluille Suomen alueille;

d) sellaisten elävien puolikesyjen porojen palauttaminen Norjasta laiduntamisen jälkeen, jotka ovat laiduntaneet Norjassa Norjan ja Suomen välisen rajan ja Norjan ja Suomen välisen poroaidan välillä sijaitsevalla alueella;

e) elävien hirvieläinten siirtäminen Norjasta Ruotsiin tai Suomeen suoraan teurastettaviksi edellyttäen, että määräjäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille;

f) elävien puolikesyjen porojen siirtäminen urheilu- tai kulttuuritapahtumiin Norjasta 1.2 alakohdan b alakohdassa luetelluille Ruotsin alueille edellyttäen, että Ruotsin toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa kunkin lähetyksen siirrolle;

g) elävien puolikesyjen porojen palauttaminen norjalaisiin urheilu- tai kulttuuritapahtumiin osallistumisen jälkeen Norjasta 1.2 alakohdan b alakohdassa luetelluille Ruotsin alueille edellyttäen, että Ruotsin toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa kunkin lähetyksen siirrolle;

h) elävien hirvieläinten kauttakulku Norjasta Ruotsin tai Suomen kautta Norjaan edellyttäen, että kauttakulkujäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa.

3. Elävien hirvieläinten siirtäminen Suomen ja Ruotsin alueilta, joilla on perinteistä rajat ylittävää puolikesyjen porojen siirtoa Norjan kanssa.

3.1 Elävien hirvieläinten siirtäminen 1.2 alakohdassa luetelluilta alueilta on kiellettyä.

3.2 Poiketen siitä, mitä 3.1 alakohdassa säädetään, seuraavat elävien hirvieläinten siirrot 1.2 alakohdassa luetelluilta alueilta ovat sallittuja:

a) elävien hirvieläinten siirtäminen Norjaan edellyttäen, että Norjan toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksen tällaisille siirroille;

b) elävien hirvieläinten siirtäminen suoraan teurastettaviksi Suomessa tai Ruotsissa edellyttäen, että määräpaikan toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille;

c) elävien metsäpeurojen siirtäminen 1.2 alakohdan b alakohdassa luetelluilta Ruotsin alueilta Suomeen edellyttäen, että Suomen toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille;

d) elävien hirvieläinten siirtäminen tämän liitteen 1.2 alakohdan b alakohdassa luetellulla alueella sijaitsevasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 (*) 4 artiklan 48 alakohdassa määritellystä suljetusta pitopaikasta Ruotsissa sijaitsevaan asetuksen (EU) 2016/429 4 artiklan 48 alakohdassa määriteltyyn suljettuun pitopaikkaan edellyttäen, että Ruotsin toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille.

4. Elävien hirvieläinten siirtäminen jäsenvaltiosta, jossa CWD-taudin esiintyminen on vahvistettu

4.1 Elävien hirvieläinten siirtäminen 1.1 alakohdassa luetelluista jäsenvaltioista muihin jäsenvaltioihin on kielletty, tämän kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan säännösten soveltamista.

4.2 Poiketen siitä, mitä 4.1 alakohdassa säädetään, seuraavat elävien hirvieläinten siirrot 1.1 alakohdassa luetelluista jäsenvaltioista ovat sallittuja:

a) elävien hirvieläinten siirtäminen suoraan teurastettaviksi toisessa 1.1 alakohdassa luetellussa jäsenvaltiossa tai Norjassa;

b) elävien hirvieläinten siirtäminen muuhun tarkoitukseen kuin suoraan teurastettaviksi toisessa 1.1 alakohdassa luetellussa jäsenvaltiossa tai Norjassa edellyttäen, että määräpaikan toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille;

c) elävien hirvieläinten siirtäminen asetuksen (EU) 2016/429 4 artiklan 48 alakohdassa määritellystä suljetusta pitopaikasta toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan asetuksen (EU) 2016/429 4 artiklan 48 alakohdassa määriteltyyn suljettuun pitopaikkaan edellyttäen, että määräpaikan toimivaltainen viranomainen on antanut etukäteen kirjallisen suostumuksensa tällaisille siirroille.”;

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta (”eläinterveyssäännöstö”) (EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1).

b) lisätään C lukuun C jakso seuraavasti:

"C JAKSO

Hirvieläimistä saadut virtsahoukutinhajusteet

1. Kielletään Norjasta peräisin olevista hirvieläimistä johdettujen virtsahoukutinhajustelähetysten siirrot unioniin.

2. Kielletään A luvun C jakson 1.1 alakohdassa luetelluista jäsenvaltioista peräisin olevista hirvieläimistä johdettujen virtsahoukutinhajusteiden valmistus, markkinoille saattaminen ja käyttö.";

2) Lisätään liitteessä IX olevaan F lukuun 3 kohta seuraavasti:

"3. Kielletään hirvieläimistä johdettujen virtsahoukutinhajusteiden tuonti unioniin.".